

selnost, njegov napuh, s katerim vse navadno zaničuje, njegove napačne misli o svobodi, pokorščini, njegova razkošenost in baharija je otamnila zadnjo pičico njegove vednosti; kmetije nevednih pa pridnih in delavnih kmetov veliko bolj napredujejo, kakor njegove. Vidimo tudi po kmetih, da si ljudje v župane odbirajo može, ki brati in pisati ne znajo. Kmetom tedaj šole nič ne koristijo, šolani ljudje so naj slabeji kmetovalci in njih gospodarstvo gre rakovo pot. Toda počakite le malo, kje tukaj manjka, ali v sercu, ali v glavi.

Naš omikani svet je odgojo preveč v kot potisnil; ljudstvo mu je izobraženo in omikano, ako le veliko vé, šolo je razglasil za edino učilnico, in izobraženost ljudstva le šteje po tem, koliko jih zná brati in pisati; podučevanju v vednostih je določil toliko važnosti in imenitnosti, kakoršne nikdar ne more imeti.

(Dalje prih.)

Stari in mladi Slovenec.

Je.

Jedva.

S. Za komaj, komej pišem i jaz stsl. jedva vix; jedvaj, hrov. serb. jedva, rus. ledva.

Jedinakü-okü.

O. Jedinakü idem, jedñnakü aequalis; jedinokü simplex, solitarius; monachus, kar inokü.

S. Jedinü stsl. unus, quidam; nsl. tudi edin miser, edinost miseria, jedinščina paupertas; jedinščina mu je mati (nota mhd. sunderliute, hörige, so genannt, weil sie in keiner genossenschaft stehen); za jedino byti; eden, veno, vedno, preveno, v eno mer, eno mer continuo, enak, ednač; jednoč semel, ednok, enok; jedinica, - dinštvo unitas, simplicitas.

Jemístvo.

O. Iz jemati - jemlja - lješiprehendere je jemñnü adj. qui mercede conducitur, jemístvo p. dajati vadimonium, jemñci, jemñca m. vas, sponsor, jemñčiti vadari, - mívstvovati sibi temperare.

Jere — jese.

S. Jere conj. quia prav za prav stsl. ježe, serb. jere, nsl. ar, (jer, ker); jese interj. idov' ecce: vere est pronomen;

cf. nsl. esi hue ogr. eti; ete hic, eto nuper, od etec inde, etak sic, etakši talis, evo, eta, eno, rus. serb. evo ecce.

A.

Aglü - II.

O. Aglü a) m. angulus, pars (domus); aġlinikü, - nū angularis; uġolnika samogo hrista, kameni aġülenü, - lünyj; cf. aźlī adj. angustus, lat. ango, ancus, uncus; aġli b) m. carbo; scr. andž splendere, angāra carbo, aġlije - ljeviye carbones; cf. hrov. uġljen.

Aže - aži - aza.

O. Aže n. funiculus, funis, laqueus, opus textile, nsl. vóže; aži m. anguis nsl. vóz, góž, glóž, guž; aza f. vinculum, juza - vuza - veza; cum nsl. tvezem tvesti cf. and. thvengr schuhriemen; aźlü m. vinculum, fascia, amuletum.

S. Od tod ažika m. consanguineus, affinis; ažinica, aži-lište, - žilnica, ažinica carcer; aži - ažinikü captivus.

Ašü.

S. Vós nsl., stsl. ašü m. barba, mystax p. brada mala i usü; pubertas preže usa; rus. usü lana.

Ažroba.

O. Intestina, venter, uterus, u - ju - jatroba, nsl. vótroba intestina; aži adv. intus; nota a) n saepe praefigi post praep. vü: vü aži hraminy, do vütri svetye gory; β) aži vere esse subst. f. pendens ab adj. aži: iz aži ali utri, izü nutri; nsl. iz nótra, vnuter, notri scr. antar, antara; ažinikü - niku m. viscera, ažinī adj. interior, - nja riza; nutrenjaja moja.

Ahati.

S. Ahaja - ješi, ahanovati odorari, ahanije olfactus; nsl. vóhati, voham, vošem; vohlja; njuhati, scr. rad. an.

Je.

Jedro.

O. Jedro adv. cito, jadro - edro, jazro - jezdro, zlo - jedrü citus ad malum; jedrü adj. citus, celer p. na milosti; jadrn cf. gr. ἰθαρός citus, jedrosti - rota velocitas; jedro n. nucleus.

S. I nsl. jedrn celer, alacer, jedrno cito, actutum, mox, jedernost extemporalitas, dexteritas; jadro, jadrno cito:

pegam dirja jaderno, jaderno pa zadêrjati; hrov. jadrina, bulg. jedür tüchtig; gr. *ιδιαιρός* je pa moj hiter-ar; jedro n., jedrce, jedrko, rus. jadro, ovesü jadrenü.

Jeza.

O. Jeza f. gen. - ze morbus, vü jazjahü, jeza črèvna; jezavü, jezèstivü adj. aegrotus.

S. Jeza je nsl. vzlasti ira, vsled ktere nastane često i bolezni!

Jeklivü.

S. Pa jaklivü adj. *μολιχάλος* qui aegre loquitur; jèčati je gemere; jok, joč; jecati balbutire.

Jèti.

O. Imä - imešiprehendere, tangere, tenere; vèrã jèti credere, incipere; jetva f. captivitas, jèti je prehensio, -tilište carcer, -tlnikü captivus.

S. Verjamem pro véro jamem, stsl. vèrã mi imi verjemi mi; jèti incipere serb. jati; jèča carcer, serb. hrov. jamac.

Jèčanü.

O. Jèčanü adj. hordeaceus, thema idem ac vocabuli jèčiči -my m. gen. -mene, i jèčimü, jèčimeni -čimeni -mykü (cf. kamykü) hordeum, jèčinü -nènü -čimènü (cf. kamènü) -meninü hordeaceus.

S. Jèčmen nsl., jèčam serb.; cf. scr. aç edere (žiti pasci, žito; truti, trava itd.).

Drobtinice iz dnevnika slovenskega učitelja.

Spisuje Josip Levičnik.

Motto: „Nulla dies sine linea!“
Stari rimljanški pregovor.

Nadaljevaje uke o živinski paši se je dalje priporočevalo, naj se živina o dežju na pašo ne goni; zlasti za ovce je to zelo škodljivo, in jim je bila paša o dežju že mnogokrat vzrok hudih bolezni in tudi cépanja. — Dalje naj se živina posebno varuje tudi pred pretolstimi pašniki — tu sim se prištevajo mnogoverstne detelje, ki ji vzrokujejo napenjanje in tudi mnogokrat celo zadušenje. Zoper napenjanje se je priporočevala homeopatija*), apnena voda, salmijakovec in kamneno

*) Homeopatija se je tudi že v naših krajih pri živinskih boleznih večkrat prav zelo dobro obnesla; — po našem pičlem mnenju imajo ravno tú živino-zdravniki še obširno polje za študije svoje delavnosti.